

Elofizetési árak:
Egész évre 8 K., félévre 4 K.,
negyedévre 2 K.
Egyszeri szám ára 16 fill.
Hirdetések mérsékelt árak szerint.
A lap megjelenik minden esütörtökön.
Főszerkesztő:
Brankovics György.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-utca 8.
Hová a lap szellemi részét illet
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal: István-utca 9.
Ezen a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési díjak küld
Kiadótulajdonos:
Fuchs Antal

PESTI MEGYÉK SZABADELVU KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA

Miert vagyunk szegények?

Ujpest, szeptember hó 21.

Hogy szegények vagyunk, hogy népünk nem képes itthon, a haza há-
tára között megélni: azt ma már el-
titkolnunk nem lehet, szegénységünk-
nek a bizonyítékai oly világosan be-
szélnék.

De hát miért vagyunk szegények?
Termőföldünk bőven van; eszünk,
tehetségünk fölöslegéből még a szoms-
zéd állam népeinek is kölcsönözhet-
nénk; munkaerőnk, szorgalmunk, ki-
tartásunk, erélyünk, még a külföld is
dicsőrelel emlegeti.

Miért vagyunk hát mégis szegé-
nyek? Azért, mert az 1904-ik évi hi-
vatalos kimutatás szerint:

Eledeleket	12
Len, kender és jute neműeket	41
Gyapju és gyapju árukat	711
Pamut és pamutárukat	230
Lábbelieket	20
Kész férfiruhát	18 1/2
Kész női ruhát	13
Pipere cikkeket	28 1/2
Papiros árukat	23
Bőr- és bőr árukat	67
Szűcs-árukat	8
Fa- és csont árukat	28
Kefekötő árukat	2
Agyagárukat	10
Vas- és vasárukat	59
Nemes fémárukat	32
Mű- és hangszereket	50
Gyertya- és szappant	8

millió értékben, összesen 1361 millió
értékben vásárltunk a külföldtől.

Ebből a rengeteg összegből 990
millió koronára rugott az Ausztriából
behozott cikkek értéke.

Ennek a rengeteg összegnek leg-
alább a felét, mintegy 445 millió ko-
ronát a kisipar szájából veszi ki a
külföldi konkurrenzia, s ezt a nagy
bajt tetézi a házalás s a megrende-
lések gyűjtése.

Ez a rengeteg összeg évről-évre
emelkedik, mert például a míg 1897.
841 millió korona értékű iparcikket
hoztunk be Ausztriából, addig 1899-ben
már 927 millióra, 1904-ben 990 mil-
lió koronára rugott az Ausztriából be-
hozott cikkeknek az értéke.

Husz év alatt közel 500 millióval
emelkedett a behozatali többlet.

»És ez a magyarok elleni fejlődés«
— mondá gróf Zichy Jenő a szabad-
kai ipartestületi kongresszuson —
természetes is. Először, mert az osz-
trák ipar tudatosan nyomja a magyar
ipart. Az osztrák textiliparosok egyes
cikkeknek nálunk 20. mond husz per-
centtel olcsóbban adnak, mint oda-
haza, mert az a törekvésük, hogy a
magyar konkurrenzitát rendszeresen
még áldozatok árán is tönkre tegyék.
És könnyű nekik áldozatot hozni, mi-
kor évtizedek óta oly rengeteg sokat
nyertek a mi bőrünkön, annyit híztak
a mi zsirunkon, és oly nagyok lettek
a mi élhetetlenségünk folytán, hogy
milliókat érő gyáraik sokszorosan
amortizálva vannak s így minden ál-
dozat, a mit a magyar piac megtar-

tására fordítanak, nekik tulajdonké-
pen csak csekély regie költség.

»Másodszor azt is fel kell említe-
nem, hogy az osztrák portéka, a mi
erre az országra seregestül zudul, bi-
zonyos fontos közkeletű cikkekben
oly hitvány és silány, hogy azzal a
magyar iparos konkurrálni nem fog,
mert a mi iparosainkat nem viszi rá
a lelkiismeret és becsület, hogy oly
hitvány, selejtes portékát készítsenek,
mint élelmes versenytársaink, a bécsi
rongy, a »billig aber schlecht« leg-
ujabb híres nagy mesterei.

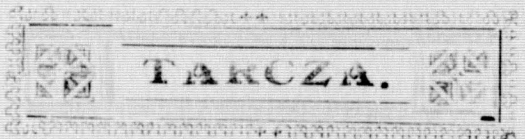
»Igy tehát a közös vámterületen a
magyar ipar nem versenyezhet az
osztrákkal!«

Tökéletesen igazza van gróf Zichy
Jenőnek.

De hát addig is, a míg az önálló
vámterületet kivívjuk, nem takaríthat-
nánk meg azokat a milliókat, a me-
lyekkel Ausztriát gazdagítjuk.

Hát addig is nem volnánk képe-
sek a hazafiságnak arra a magaslatára
emelkedni, a melyen kidobjuk a meg-
rendelés-gyűjtőket, a külföldi porté-
kával házalókat: a mely magaslaton
egyszerűen bojkottáljuk az osztrák
iparcikkeket.

Ha nem csak a szájunkkal, hanem
a szívünkkel is magyarok, hazafiak és
honleányok lennénk; hát mindenre
képesek volnánk. Képesek volnánk
különösen arra, hogy kidobnánk ke-
reskedéseinkből, üzleteinkből, háza-
inkból minden bécsi rongyot, még

Az anyáknak a leányokról.

Irtta: Brankovics György.
(Folyt. köv.)

Azért az anyák az országok és városok
alapvetői.

Magasztos, dicső hivatás!

Jean Paul le is sujt hatalmasan az oly
nőre, ki ezt fel nem fogja. »Utálatos a nő
— mondja ő — ki unatkozik, ha gyermeke
van!«

Pedig de sokan vannak, akik unat-
koznak!

Ezek felé kiáltom én: »Nézzetek, kik
még az imént szívetek alatt voltak s most
nincsenek abban, kis kezüket felétek nyujt-
ják, s másodszor esdenek táplálékért.

Némely régi népeknél, egyetlen egy ké-
rest sem tagadtak meg, ha az gyermekkel
a karon intéztetett. Ime, most a saját karo-
tokról, vagy a dajkák karjáról maguk a
gyermeknek kérnek ömágukért. Ha hisztek
a láthatatlan világban, hol a hálás szív
örömkönnyei többet nyomnak, mint itt a
földön a fejedelmi koronák, akkor ismeri-
tek a jóvőteket. Ha jó nevelést adtok, elis-
merő lesz gyermekeitek, mert egy sem feled-
kezett még meg a jó anyáról. Akarjátok,
hogy nagyon szeressenek, soká, halálig?
Nos hát, legyetek igazi anyák!

Hogy a nevelői hivatásra éppen a nő
tehetségnek van szabaddalmi levele: azt a
nő természete igazolja.

A női lélek természetét az egység és
bensőség jellemzik.

Minden külső változást bensővel kísé-
nek, azért is oly talányszerűek. A férfit
szenvedélye hajtja, a nő szenvedélyeket
hajt, a férfi monarchikus, a nő demokrati-
kus; a férfi gyakran komoly és mogorva, a
nő boldog vagy boldogtalan, vig vagy szo-
moru. A férfi természete inkább epikus és
reflexív, a nő inkább lipikus és érzelmes.

A női lelkek éltető szelleme a szeretet.
Szeretnek vagy gyűlölnék. A menyörgés
kocsija elé galambokat fognak. Olyanok,
mint az Otahajti szerecsenek, szelídek és
gyermekesek, de az ellenséget elevenen fal-
ják fel. Nők közül kerülnek ki a legtüzesebb
misztikusok, de sztoikus csak férfi le-
hetett.

Igen, a nőnél a szív a központ. A leg-
főbb és legszebb, mivel őket a természet
megáldotta: a szeretet és ez a legerősebb
hatalmuk is.

Ennek a női szívnek az evangélium ere-
je által kell áthatva lennie, hogy azt a fel-
sleges hivatást, a melyet a gondviselés szá-
mára kijelölt, betölthesse. A női szívnek az
evangéliumi erőtől, az Istennek szent lel-
kétől kell ujjászületnie, hogy az a szeretet
élhesen benne, amely Pál apostol szerint:
»hosszutűrő, kegyes, nem irigykedik, nem
eselekszik álnokul; nem fuvalkodik fel;
nem eselekszik éktelenül; nem keresi csak

az ő maga hasznát; nem gerjed hamar ha-
ragra; nem gondol gonoszt; nem örül a
hamisságnak, örül pedig az igazságnak;
mindeneket elfedez, mindeneket hiszen,
mindeneket remél, mindeneket eltűr és soha
el nem fogy.«

Hát nem egy egész s tökéletes leány-
nevelési rendszer ez?

Annak a női szívnek tehát, amely oly
meleg, de oly szenvedélyes is; oly gyen-
géd, de oly féltékeny is; oly finom érzésű,
de olyan némtelen s; olyan mély, de olyan
ingerlékeny is, oly erős, de olyan gyengé is;
olyan jó, de olyan gyarló is — ennek a
női szívnek át kell alakíttatnia, hogy mind
az a jó, ami benne van, érvényesülhessen, a
rossz pedig megtöréssék.

Ezt az átalakítást csak az anya képes
véghez vinni, ha mindenek előtt a leányok
érzelmeit irányítja.

Igyekeztek minden anya a leányka ér-
zelmeinek tárgyát megismerni s üldözön
minden érzélgést, minden tárgyaltalan han-
gulatot.

Legyen minden anya éber őre az érzel-
mek tisztaságának. Irtsa ki a közönséges
indulatokat, mert ezek fölburjánozva, vég-
zetesekké válnak.

Ne feledjük, hogy a leányok erkölése
szokás és nem elv. A leányt csak jó példá-
val lehet javítani. A leányokat, mint az
ó-kor paptitót, csak szent ligetekben lehet
nevelni. A durvaságot s erkölestelenséget
hallaniok sem szabad, annál kevésebb sza-
bad látniok.

akkor is, ha nem 20, hanem 50° -al adná olecsóbban az osztrák iparos.

Beszélhetnek, szónokolhatnak a nagy hazafiak a memyit akarnak, a míg a hazafiságnak erre a magaslátára emelkedni nem tudnak, a míg a honleányok a »bécsi rongy«-ot, az osztrák portékát előnyben részesítik, a míg a magyar menyecskék osztrák szappannal mossák fehérre azokat a kendőket, amelyeket Kossuth Ferencz, gróf Apponyi Albert stb. felé loboglatnák; addig szegények leszünk és szegények maradunk még akkor is, ha a magyar vezényszót kivívjuk.

Azok a magyar nők, a kik egy év alatt 76,934 métermázsos mosószappant 3,154,294 korona értékben vásárolnak Ausztriától, azok a magyar nők, a kik 9061 métermázsos illatos szappant 988,260 korona értékben vásárolnak a külföldtől, s a magyar szappangyárosokat tönkre hagyják menni, a magyar fagyut, a nagybocskói vegyészeti gyár szódáját külföldi gyárakkal engedik feldolgoztatni; azok a magyar nők, ha még úgy tüntetnek is; bizony-bizony nem magyar honleányok!

Amagyar fogyasztó közönségnek az a védekezése, hogy nem tudja hol és kinél vásárolhat hamisítatlan magyar ipar és árucikket, éppen olyan tarthatatlan és alaptalan, mint a tolvajnak az a védekezése, hogy ő nem ismerte a büntetőtörvénykönyvet!

Tessék a »Magyar Védő Egyesülethez« fordulni (Budapest VIII. Bezerédy-u. 6. sz.) ott szívesen megnevezik azokat a gyárakat, iparvállalatokat és kereskedőket, a kiknél minden néven nevezendő szükségleteiket házi termékekkel kielégíthetik!

Tessék azt a jelszót, a melyet Kossuth Lajos 1844-ben kiadott, a mely így hangzik: »Éljen a hazai gyártmány, nem kell külföldi cikk!« végre valahára megvalósítani, s rögtön megszűnt a szegénységünk, mert az 1361 millió korona nem fog évenként ha-

Nem szabad a leány lelkét bizonyos örvények felé terelni, ha az elmerüléstől megakarnak őt óvni. Bizonyos örvények a rabszólás és a csalétek természetével bírnak. A szemérmert nem lehet tanítani, mindent pótol a tekintetben a szülő jó példája.

De miként az érzelmet, ép úgy helyes irányban kell az akarat erőt is fejleszteni a lányokban.

A nőnek, mindhiába, ha gyenge nemnek nevezzük is, erős akarat van. Legjobban megmondhatják ezt a férfiek. Bizony nem egy férj, ki nevében egyszerre istennőt és rabszolgát ohajtott, bűnülva veszté észre csalódását. Ebből az következik, hogy a leányakaratot nem annyira edzeni, mint inkább hajlítani s irányítani kell.

Az indulatok kiirtásának legjobb szere, ha eltávolítjuk az azok kitörésére készítő alkalmakat s apoljuk a szeretet, a türelem és békesség erőt. A tilalmak semmit sem használnak. Itt is a jó példa ér a legtöbbit.

Tisztelt anyák, ne indulatoskodjatok! Az anyai kitörések, 7-szeres echógyanánt viszhangzanak a leány házaseibeiben.

Az érzelem és akarat irányításán kívül különösen gondot kell az anyáknak fordítani a vallásoságra.

Magas polezon is boldogtalan, kinek szívében Isten nem lakik. A vallás fegyverzi fel s jutalmazza a nőt erővel, nyugalommal, esendes étellel. A vallás teszi képessé, még a kevésbbé művelt nőt is, sorsa mostohaságainak az elviseléséért. A vallás a könny óráit az ima óráivá varázsolja át.

zánkból külföldre vándorolni, hanem itt marad s nem Ausztriát, hanem Magyarországot fogja gazdagítani!

Mihelyt gazdagok leszünk; rögtön önállóak s függetlenek is leszünk!

Brankovics György.

H I R E K .

A megsemmisített megyebizottsági tagválasztás. A f. é. májushó 3-án megtartott megyebizottsági tagválasztást, a mely alkalommal dr. Ugró Gyula választatott meg, a vármegye igazoló választmánya megsemmisítette, mert a választásnál az indoklás szerint, súlyos törvényértések és szabálytalanságok (tehát nem esupasz formahibák mint azt az ellenzéki lapok írták) követték el. Nevezetesen az Ugró-pártiak teljesen a maguk részére foglalták le a választóhelyiséget s a Zsoldos-pártiak megváltak akadályozva abban, hogy szavazataikat leadhassák; továbbá a választás elnöke nem közvetlenül a szavazótól, hanem 3-4 idegen egyén közvetítésével vette át a szavazólapokat, végül a felyelt jegyzőkönyv szerint 1039 egyén szavazott le, az urnában pedig csak 1034 szavazólap találtatott, tehát 5 darabbal kevesebb, mint ahány szavazó szavazott. Mindezek, mint teljesen való tények, a választást vezető elnök által igazoltatták, miért is a választást semmisenek törvénytelenségnek kellett kimondani.

Dr. Hédervári Lehel a gödöllői kerület országgyűlési képviselője f. é. június hó 17-én megyebizottsági taggá választatott meg Turán. Megválasztatása ellen Waldmann Izidor és Weisz Jónás felülbizést adtak be. A vármegye igazoló választmánya a felebbzéseket elutasította s dr. Hédervári Lehelt megyebizottsági tagnak kijelentette, mert a *felebbzésnek elköve adták* le.

Személyi hír. *Bemiczky Lajos* alispán szabadsága után a fővárosba visszaérkezett és átvette hivatala vezetését.

Pestvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 18-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen *Pázekas* Agoston főjegyző bejelentete, hogy a belügyminiszter a vármegyének a passzív ellenállásra vonatkozó határozatát másodszer is megsemmisítette. *Prónay Dezső* báró indítványára egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy a belügyminiszter intézkedésével szemben feliratot küld az országgyűléshez. A Magyar Altalános Takarékpénztár vállalkozott arra, hogy az adófizetők önkéntes befizetéseit folyó számlára elfogadja; e befizetések arra valók, hogy az esetleg fölfüggesztett tisztviselők ellátásáról a vármegye gondoskodhassék. A közgyűlés köszönettel vette tudomásul a takarékpénztár ajánkozását, s az utalványozással *Prónay Dezső* báró bizta meg. A közgyűlés előtt a hatvaötös bizottság is ülést tartott, melyen az esetleg fölfüggesztendő tisztviselők ellátásáról tanácskoztak. Valaki azt ajánlotta, hogy váltóaláírásokkal szerezzék meg a bizottság tagjai a szükséges összeget. *Prónay Dezső* báró erre kijelentette, hogy ő nem ir alá váltót, de ha szükség lesz rá: *egész jövedelmét felajánlja erre a célra* s leányának és feleségének csak 800-800 forint évi jövedelmet tart meg. E nagylelkű ajánlatot természetesen éljenzéssel és tapssal fogadta a bizottság s a neimes példán fölbuzdulva, többen kijelentették, hogy készek a hazafias cél érdekében a legnagyobb pénzbeli áldozatra is.

Névmagyarosítás. *Grün* Zsigmond újpesti lakos, családi nevét belügyminiszteri engedéllyel *László*-ra magyarosította.

Ünnepélyes eljegyzés. Szép és megható családi ünnepély volt f. hó 27-én este *Frey Gusztáv* köztisztviszteletnak örvendő polgártársunk házában. Az ünnepélyen a rokonokon s fővárosi vendégeken kívül jelen voltak: dr. Venetianer Lajos főrabbi és neje, Weisz Mór és neje, Schreiber Gyula és neje, Leimer Sami és neje, Dr. Wolfner Jakab és neje, Götzmann Tivadar gyár-igazgató és neje, valamint sógornője, özv. Sonnenfeld Lajosné és leánya, Fuchs Antal és neje, valamint leánya, Gombos Adolf és még számosan, kiknek *Frey Gusztáv* meleg, őszinte hangon mondott egy a saját mint felesége nevében köszönetet szíves megjelenésükért, azután ünnepélyesen kijelenté,

hogy a mai napon kedves leányát, *Honkát Stern Gusztáv* urral eljegyzi, s frigyukre Isten áldását kéri. E kijelentés után a jelenlevők mindegyike szívből fakadó szerenese kívánataival halmozta el ugy az ifju jegyeseket, mint az örömszülőket. A meghívottak ezután a fényesen díszített és gazdagon terített asztal körül foglaltak helyet s csaknem éjjelig élyeztek az örömanya: *Frey Gusztávné* kifogyhatatlan vendégszeretetét s hódító szívélyességét. A családi ünnepély vidám hangulatát nagyban fokozták az örömszülőkre s a fiatal jegyespárra elmondott szebbnél szebb felköszöntők. A sok jó kívánathoz szerkesztőségünk is őszinte szívvel esatlakozik.

Ezer koronás alapítvány. A vármegye közönsége 1000 koronával lépett be a Magyar Védő Egyesület örök alapító tagjai sorába. Az egyesületnek célja: a hazai ipar jó munkáját a külföldi ipar elnyomó versenyével szemben megvédeni, azt erősíteni és fejleszteni. Ezt a hazafias egyesületet, amely nemzeti, közzgazdasági és nemzet vagyonosodási célokat kíván megvalósítani s amelynek Budapesten VIII. Bezerédi-utca 6. sz. a. létezik az irodája, mely minden kérdésre díjmentesen válaszol, minden magyar embernek tőle tehetően kötelessége volna támogatni. A Védő Egyesület országos szervezésének érdekében *Bemiczky Lajos* Pestvármegye alispánja a jövő hóban körutat tesz, hisszük, hogy fáradozásai mindenütt sikert fog aratni.

Nepesedési mozgalom. Az országos központi statisztikai hivatal f. é. július haváról *Ujpestre* vonatkozólag a következő népmozgalmi adatokat teszi közzé. Született: 140. Meghalt: 97. Szaporodás: 43. A meghaltak közül 7 éven aluli 30 fiu és 18 leány; 7 éven felüli 25 fiu és 16 leány; orvosi kezelésben részesült 93; nem részesült: 4. Meghalt vörhenyben: 2; gümőkórban: 26; gyermekágyi lázban: 1; veseszületett gyengeségnél fogva: 3; agyvérzésben: 3; szervi szívhibában: 3; tüdőgyulladásban: 5; egyéb természetes halálokok: 52; baleset: 1.

Az iparostanonez-iskolák már megnyiták, a tanonezok oktatása azonban nemely iskolában szünetel. Az egyik iparostanoneziskolába ugyanis bementünk e napokban 9 órakor. A tanonezok teljes számban jelen voltak, de a tanítónak még csak az árnyékát sem tudtuk a teremben felfedezni, pedig a tanításnak 7 órakor kellett volna kezdődnie. Figyelmeztetjük az iparostanoneziskolák tanítóit, hogy a tanórákat pontosan tartsák be, *jövőben a mulasztók és késedelmeskedő tanítók neveit is ki fogjuk írni lapunkba.* Együttal figyelmeztetjük az iparostanonez-iskolák látogatására kijelölt iparostanonez-iskolák tagokat, hogy ebbeli kötelességüknek tegyenek lelkiismeretesen eleget, mert hiszen első sorban az iparosok vallják a kárát annak, ha tanonezaik a tanítás idejét rakonezatlankodással töltik el.

Az Ujpesti Önkéntes Tűzoltóság, főparancsnoki teendővel addig is amíg az állás végleg be fog tölteni, *Ullmann Adolf* bizott meg.

Dr. Ugró Gyula. Az újpesti Függetlenségi Kör elnöki tisztéről való lemondását visszavonván a f. é. szeptember hó 11-én tartott választmányi ülésen elnöki székét ismét elfoglalta.

Hazasság. *Prokoss Antal* dr. orvos, f. é. szeptember hó 25-én déli egy órakor tartja esküvőjét a Budapesti Deák-téri ág. ev. templomban *Kiss Márton* úrleánnyal, *Kiss János* magy. kir. államvasuti igazgató-helyettes és neje született *Székács Irma* leányával. — *Gocsál Kálmán* kultuszminiszter elnöki irodatiszt szeptember hó 16-án vezette oltárhoz az újpesti r. kath. templomban *Fehér Ilonka* kisasszonyt *Fehér Ferencz*, megyei mű- és kereskedelmi kertész leányát. — *Neugebauer Jakab* szeptember hó 24-én d. t. 4 órakor tartja az újpesti izr. templomban egybekelési ünnepélyét *Jakobovics Erna* kisasszonnyal, *Jakobovics Márkus* leányával.

Az ipartestületek országos kongresszusa f. hó 8, 9. és 10-én tartatott meg Szabadkán, melyen ez alkalommal Kossuth Ferencz, gróf Apponyi Albert és Barabás Béla stb. országgy. képviselők is résztvettek. Az országos kongresszus egyhangulag ál-

lást foglalt az önálló vámterület mellett; elhatározta, hogy az ipartörvény revízióját a képviselőháztól fogja sürgetni; hogy a 349 ipartestület között állandó kapcsolatként az országos szövetség életbe léptetendő. A kongresszus végül határozatokat hozott még az iparosérdekeknek a parlamenten való képviseltetéséről, az iparos nyugdíj-, a sztrajkok elleni védekezés-, a hazai ipar emelése-, a szövetkezetek reformja s a betegápolási pótadó tárgyában, amely határozat azt kívánja, hogy az iparosok az 1898. évi XX. t. cz. ben megállapított 3 százalékos betegápolási pótadó alul mentessenek föl, miután a betegségélyző pénztákról szóló 1891. évi XIV. t. cz. ugyanezt a célt szolgálja, de csak az iparosokat terheli. Az iparosok tehát ugyanazon célra ez idő szerint kétszer vannak megadóztatva.

— **Tenyészbarmóvásár és méhészeti kiállítás.** Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye gazdasági egyesülete által *Monoron*, a gabonaraktár szövetkezet területén rendezendő díjazással egybekötött tenyészbarmóvásár és méhészeti kiállítás, valamint ezzel együttesen rendezendő szarvasmarha-díjazás a következő napokon tartatik meg: A barmóvásár és méhészeti kiállítás szeptember hó 23-án d. e. 11 órakor nyitják meg és 25-én záratik. — A szarvasmarha-díjazás 24-én, vasárnap d. e. 10 órakor tartatik.

— **Halálozás.** Özv. *Waliner Jánosné* szül. *Leviszky Mária* f. hó 19-én hunyt el életének 64-ik évében. Az elhunytat nagyszámú rokonság gyászolja, és hült tetemeit nagy részvéttel kísérték ki f. hó 20-án az újpesti temetőbe. — *Kraus Györgyné* szül. *Udvardy Anna* f. hó 14-én szenderült 46 éves korában jobblétre. Földi maradványait f. hó 15-én az újpesti sírkertben helyezték el örök nyugalomra. A dísztemetéseket mind a két esetben *Urbasch János* temetkezési vállalkozó rendezte.

— **Az újpesti állami faipari szakiskola értesítőjét az 1904. — 5-ik tanévről most tette közzé *Gutkopp György* igazgató.** Az értesítőből kiemeljük a következő adatokat. Az intézet fennállásának 10-ik évét töltötte be a lefolyt tanévvel. Ezidő alatt a tanfolyamot sikerrel végezte 45 tanuló, kimaradt 47 s felsőbb intézetbe lépett 3 tanuló. A végzetek közül iparospályán maradt 42, iparművesi pályára lépett 1, más pályát választott 2. A múlt tan évben az intézetnek tervbe vett átszervezése következtében az első, második és harmadik évfolyamra már nem vétettek fel növendékek s így a rendszeres tanfolyamon csak a IV. évfolyam növendékei számra nézve 5-en taníttattak. Volt ezeken kívül az intézetnek 4 rendkívüli faragó tanulója. A téli tanfolyamra és a vasárnapi műhelygyakorlatra összesen 78 növendék iratkozott be. Végül két elemi iskola IV-ik osztályából 69 tanuló tanulta az intézetben a szabadkézi rajzot és a mintázást. A IV. évfolyam növendékei a műhelyben 752 korona értékű nyersanyagot dolgoztak föl s a következő butor darabokat készítették el: ágy és éjjeli szekrény, kihúzó ebédlő-asztal, könyvszekrény, íróasztal, 4 dolgozó és támlás karosszék, egy szobortartó, 4 képkeret, szalon-szekrény, kótatartó szekrény, asztalka, 1 ruha szekrény és két drb kerti butor, mely butor daraboknak összes eladási értéke 1018 koronát tett ki. Az intézetnek 22949 K volt a fenntartási költsége s 4400 K volt a bevétele. A folyó tanévre az intézetet a kereskedelemügyi miniszter átszervezte, amennyiben az intézet működési körébe bevonta az újpesti asztalos iparosok, segédek és asztalosinasok kiképzését s műhelyi gyakorlatokat felkaroló tanfolyamokat létesített az önálló iparosok és önállóságra törekvő iparossegédek számára.

— **Szüreti mulatság.** Az „Újpest Közművelődési Kör” saját összes helyiségeiben tagjainak szórakoztatására f. évi szeptember hó 23-án, szombaton este 8 órakor szüreti mulatságot rendez. Beléptidij nincs. Körtagok vendégei szívesen láttatnak. Kitérő zenéről és szőlőről gondoskodva lesz.

— **Felhívás.** A bor- és húsipar törvények és szabályok 14. §-a értelmében felhívjuk az összes érdekeltet, hogy must- és boroknak beszállítása április 1-től szeptember végéig reggeli 5 órától esteli 7 óráig, esakis nyilvános közlekedési utakon

eszközölhető. A fentm. körülírt időn túl eszközölt szállítás, az illetékes fogyasztási adóhivatalnál szoval, vagy írásban előzetesen bejelentendő.

— **Kedélyes-estély.** A magyarországi szabómunkások es munkásnők újpesti csoportja f. évi szeptember hó 24-én a Bräuer Ferenc-féle vendéglőben (Attila- és József-utca sarok) műkedvelői előadással egybekötött kedélyes-estélyt rendez, melynek következő műsora: 1. Szavaltat 2. Minka jubeliuma. Egy képlet a kisiparos életből, Sinkovics József, Weisz Sarolta, Szabó János, Rozenthal Márton, Elek Jenő, Kocsis Boldizsár, Fersinger Imre közreműködésével. 3. Duet. Hegedűn előadja: Hirster Ernő. 4. Barátságból. Vigjáték egy felvonásban. Francz Gyula, Seidler Karolin, Elek Jenő, Toldi Boriska, Arnstein Sándor közreműködésével. Kezdeté d. u. 7 1/2 órakor. Belépti díj nincs. — Lebélyezett műsor ára 30 fillér. Előadás után a tagok részére táncziskola tartatik.

— **Előfizetési felhívás!** Mindenki olvassa a „Polgár” politikai napilapot! Főszerkesztő: dr. Vázszyi Vilmos országgyűlési képviselő.

„A Polgár” megjelenik minden nap reggel, vasárnap és ünnepnap után is, rendkívül bő és gazdag tartalommal. „A Polgár” programja a demokrácia, a radikális szabadságvágy, a szociális igazság. Hangja szabad és nyílt. „A Polgár” a legolvasottabb, igazi radikális, szókimondó, irodalmi színvonalon álló, tartalmas újság. Főszerkesztője dr. Vázszyi Vilmos köré a publicisztika és a szépirodalom jeles sorakoznak. Cikkjeit, tárczáit Vázszyi Vilmoson kívül ifj. Ábrányi Kornél, Benedek János orsz. képvis., Bródy Sándor, Cseregi Hugó felelős szerkesztő, Kadosa Marel, Krúdy Gyula, stb. írják. A tárczarovatban egyébként hazai írónk legjobb elbeszélései mellett nap-nap után egy-egy kiünző külföldi novellát talál az olvasó. „A Polgár” tartalma élénk és tarka. Hírei és tudósításai megbízhatók és kimerítőek. A nap teljes krónikáján kívül szórakoztató, derűs olvasmányt is bőven ad az újság, humoros cikkekkel szatírizálják a nap eseményeit és derűs élvezetül szolgálnak az olvasónak. „A Polgár” „Szociális ügyek” ezimen külön gazdag rovatot nyitott a dolgozó kispolgárok ezreinek. E rovatban a kispolgárok szakérdekei minden istápolásra találhatnak és szociális fejlődésük érdekében e rovat küzd a toll agitációjával. Ily gazdag, ily élénk, ily tarka és kimerítő tartalma mellett is. „A Polgár” negyedévre házhoz szállítva csak 4 korona. — Kapható mindenütt, az utcán is és az összes újság-elárúsító helyeken. Egyes példány 2 kr. (4 fill.) „A Polgár” külön meglepő kedvezkedéssel is szolgál az idén előfizetőinek, a mennyiben karácsonyra gyönyörű kiállítású naptárral ajándékozza meg őket. „A Polgár” kiadóhivatala. Budapest, VII. ker., Eötvös-utca 37. szám. 1905. november 1-től pedig VI. Nagymező-utca 12. szám.

— **A tejhamisítás ellen.** A földművelésügyi miniszter a hamisítás ellenőrzése dolgában egy újabb rendeletet boesított ki, amelyben a következőket mondja: „A mezőgazdasági termények, termékek és ezikkék hamisításának tilalmazásáról szóló rendelet szerint a tej és termékei közforgalmának a törvény szerinti ellenőrzése szempontjából azokon a helyeken, illetve helyiségeken, ahol ezeket a termékeket és ezikkéket árulják, vagy előállítják, illetőleg, hol az elárúsításra szánt termékek és ezikkék, vagy ezek hamisítására szánt anyagok raktározva vannak, a szokásos üzleti órákban, vagy abban az időben, mikor a helyiségek a forgalom számára nyitva állanak, ellenőrző szemlék tartandók, melyek megtartása az elsőfoku közigazgatási hatóságok feladata. Miután azonban ezek a hatóságok az e téren előforduló nagyszámú visszaélések és különböző hamisítások fölismerésénél nem bírhatnak olyan gyakorlattal és tájékozottsággal, mint az országos tejgazdasági felügyelőség közegei, a minisztérium ezeket bizta meg azzal, hogy kiszállásaik alkalmával az idézett törvényekkel végrehajtott rendeletének a tej- és termékeinek hamisítására és forgalomba hozatalára vonatkozó részének helyes és szigorú keresztülvitelé-

nél szintén közreműködjenek. Felfhívja ennélfogva a hatónagot, hogy a visszaélések kipuhatólásához szükséges ellenőrzési szemléket az említett felügyelőség közegeinek kiszállásai alkalmával az általuk előadott kérelemre, azok közbejöttével és szakértelmük igénybevételével tartásuk meg.” Hát szép az ellenőrzés szigorítása ugyan, de nem sokat segít a bajon. Az élelmiszerhamisítást csak egy szigorú élelmiszer-törvényvel lehetne meggátolni.

1052. végreh. sz. 1905.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbírósnak 1905. évi V. 1169/2. sz. kiküldő és a bpesti kir. keresk. és váltótörvényszék 64114/905. sz. elrendelő végzése folytán dr. **Barczay Gyula** ügyvéd által képviselt **Magyar Forgalmi bank m. sz.** felperes részére **Turesányi Pál és tsai** alperesek ellen 200 K követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 778 kor. becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna. **Újpesten, Deák-utca 60. sz. alatt Turesányi Pál és neje** lakásán leendő megtartására határidőül 1905. évi szeptember hó 26. napján délután 4 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívotnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpesten, 1905. évi szeptember hó 8. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó

3636. tkv. 1905.

Árverési hirdetés kivonat.

Az újpesti kir. járásbírósnak mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy gróf **Károlyi Sándor** végrehajtatónak **Gombos Adolf és neje Hoffmann Cecília** végrehajtást szenvedett elleni 492 korona 90 fillér tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pestvidéki kir. törvényszék s az újpesti kir. járásbírósnak területén levő s az újpesti 1958. sz. tkvi betétben A. §. 1. sorsz. 736. hrsz. **Gombos Adolf és neje Hoffmann Cecília** nevében álló ingatlanra 2650 koronában ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi október hó 14-ik (tizennegyedik), napján délelőtt 11 (tizenegy) órakor a bíróság helyiségében II. em. 59. ajtósz.) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 250 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 425. §-ában jelzett árfolyammal számított és az igazságügyminiszteri rendletekben kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-ban a meghatározott bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Újpesten, 1905. évi július hó 26-án.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság

Bömches
kir. albiró.

**Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.**

Ovszerek bármely jelige alatt posterestant is rendelhetők.

Odol szájviz nagy üveg	1 kor. 60 fill.
Thymol szájviz	80., 1.50 2 " "
Kalodont foggerém	" 50 "
Angol illatszerek kimérve deka	" 60 "
Francia " " "	" 50 "
Virág szappan 6 különböző illat	1 " "
Szobaillatok minden illatban	1 " "
Fenyő illat 1 ltr. ürtartalom	3 " "
" " kis üveg	1 " "
Valódi Leichner Fettpuder minden színben	" 90 "
Rogerr-Gallett illatszerai	4., 5. 6 " "
Valódi hajfestőszer, utánfestés évente 2-szer	5 " "
Angol hajfestő	2 " 50 "
Tyukszemirtó, hatása páratlan kezesség mellett	1 " 20 "
Halenyv ragasztó szer	" 30 "
Valódi kölni viz 3 üveg	1 " 80 "
" " " 1 literes üvegben	4 " "
Manicur kézápoló szerek.	
Acél felszereléssel	4., 6., 8. 10 " "
Kézápoló Honney Jelly	" 70 "
Margit krém es puder	1 " "
Diana krém es szappan	1 " 50 "
Feolin szappan	" 90 "

Valódi zsirtalanított Bruns vatta 1 klg.	3 kor. 40 fill.
Sérvkötők	2., 4. 6 " "
Suspensorium	1 " "
Irigateur üvegbetéttel vízmagasságot jelző mértékbeosztással	4., 5. 6 " "
Irigateur Email teljesen felszerelve	2., 3. 4 " "
Ágy ürítő talak	2., 3., 4. 5 " "
Vizelő edények	1., 2., 3 " "
Havi kötők	2 3 " "
Havikötő betétek	" 20 "

Szopó készletek és alkatrészei.

Jégtömlők és üllópárnák gummiból.

Catheder Nelaton szerint.

Férfi óvszerek tucatonként	1, 2, 3, 4 és 5 kor. — fill.
Padló fenymaz legfinomabb minőség min- den színben 1 doboz	1 " 20 "

Ásványvizek állandóan friss.

Asztali borok saját töltés, valódi Kadarka	" 80 fill.
Pezsgők üvegenként	3 " "

29. **Cognac, Martel Julien stb.**

Gummi óvszerek seljsem vékony 20 drból álló mint egyfűtemény 6 korona.

Brázay sósborszesz nagyban és kicsinyben.

Fuchs Antal és József

kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalják hírlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, tablázatok, esketés, gyűjtés és egyéb meghívók, gyás elentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyesületbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, tolyoiratok stb. stb. a legmersékeltebb árakon való elkészítés t.